

Aan de voorzitter en leden van de nieuw te constitueren commissie Europese Zaken.

Plaats en datum: Den Haag, 22 maart 2017
Betreft: Suggesties aan nieuw te constitueren commissie Europese Zaken
Ons kenmerk: 2017Z04176/2017D08618

Geachte voorzitter, geachte leden,

Op 14 februari 2017 hebben woordvoerders uit de commissie voor Europese Zaken en woordvoerders uit andere EU-intensieve commissies een gesprek gevoerd over de evaluatie van het in 2014 door de Tweede Kamer vastgestelde rapport «Voorop in Europa – over de rol van de Tweede Kamer en nationale parlementen in de Europese Unie»¹. Tijdens dit overleg is echter ook gesproken over suggesties die de woordvoerders per brief mee zouden willen geven aan de nieuw te constitueren commissie Europese Zaken. Deze brief is vastgesteld tijdens de procedurevergadering van de commissie Europese Zaken op 23 februari jl.. Hierbij geef ik u graag inzicht in de suggesties die de uitgaande commissie Europese Zaken aan u en uw commissie zou willen meegeven.

Suggesties die besproken zijn, zijn de volgende:

Informatie over de toekomst van Europa

Tijdens het gesprek werd het belang genoemd van het goed op de hoogte blijven van ontwikkelingen die de toekomst van Europese samenwerking in belangrijke mate beïnvloeden. Een voorbeeld daarvan is de voorgenomen uittreding van het Verenigd Koninkrijk (de Brexit). In het kader van Brexit zijn afspraken² gemaakt met de minister van Buitenlandse Zaken. Tijdens de Brexit-onderhandelingen en mogelijke andere ontwikkelingen van (des)integratie in de EU zullen belangrijke keuzes moeten worden gemaakt over de toekomst van de EU, bijvoorbeeld over pensioenen en paspoorten. Gezien het belang van deze zaken is het raadzaam om vanuit de Tweede Kamer stevige controle uit te oefenen op het thema 'toekomst van Europa'.

Denk na over onderwerpen waarop commissie Europese Zaken mogelijk beter betrokken kan zijn
Onderwerpen waarop de commissie Europese Zaken vanzelfsprekend het voortouw heeft zijn o.a. de Toekomst van Europa, de Europese begroting, Brexit en uitbreiding. Er zijn daarnaast echter onderwerpen waarop de commissie Europese Zaken nu geen voortouw heeft maar waarvan het belangrijk kan zijn dat deze onderwerpen ook door uw commissie nauwgezet gevolgd worden. Uw commissie kan bij dit soort onderwerpen de betreffende vakcommissie vragen betrokken te worden bij de behandeling, bijvoorbeeld door uitgenodigd te worden voor een commissieactiviteit. In een uiterst geval kan de betreffende vakcommissie verzocht worden om het voortouw over te dragen. Dit betreft bijvoorbeeld de onderwerpen Nabuurschap, Oostelijk partnerschap en Migratiecompacts.

¹ Kamerstuk 33 936, nr. 1.

2. 1. De Kamer wordt door de regering stelselmatig geïnformeerd over en nauw betrokken bij het verloop van de onderhandelingen, de beslismomenten in het onderhandelingsproces en de Nederlandse inzet dienaangaande. Hiertoe worden onderhandelingsdocumenten vertrouwelijk ter inzage gelegd en besloten technische en politieke briefings georganiseerd. 2. De Nederlandse concept-inzet ten behoeve van de onderhandelingsrichtsnoeren van de EU27 wordt vooraf vertrouwelijk met de Kamer gedeeld en in beslotenheid besproken. 3. De Nederlandse inzet voor bijeenkomsten van de (Europese) Raad wordt op de gebruikelijke wijze, in overleggen en plenaire debatten, met de Kamer besproken en voorbereid.

Reden is dat deze onderwerpen onderdeel zijn van de discussie over de toekomst van de EU en hoe de EU met buurlanden om gaat.

Houd politiek leiders aangehaakt

Zorg dat de politiek leiders van de fracties goed geïnformeerd zijn over de belangrijkste ontwikkelingen die zich afspelen op Europees niveau en in de commissie Europese Zaken en borg dit in de fracties, onder meer vanwege de impact van deze ontwikkelingen voor Nederland. Dit draagt tevens bij aan de zichtbaarheid van het werk in de commissie Europese Zaken.

Streef naar actieve betrokkenheid van alle fracties in de Kamer

De ervaring van de commissie Europese Zaken is dat enkele woordvoerders actief betrokken waren, regelmatig deelnamen aan procedurevergaderingen en AO's, rapporteurschappen op zich namen en deelnamen aan werkbezoeken en andere activiteiten. Om een stevige controle op de regering te kunnen uitoefenen en goed op de hoogte te blijven van Europese ontwikkelingen is een bredere actieve betrokkenheid van fracties wenselijk.

Laat onderzoeken wat de eventuele mogelijkheden zijn van versterkte controle op en verantwoording van regeringsinzet

Tijdens het evaluatiegesprek is door de commissie de wens uitgesproken om - in aanvulling op de reguliere behandelwijze van nieuwe Europese voorstellen en de controle op de regeringsinzet in Europese onderhandelingen - een instrumentarium te hebben voor versterkte informatievoorziening, controle op en verantwoording van de regeringsinzet door de Kamer, bijvoorbeeld in het geval dat ontwikkelingen van Europese (des)integratie in een stroomversnelling komen. In dit kader is de staf verzocht te onderzoeken wat hiertoe - mede op grond van ervaringen in andere nationale parlementen - mogelijkheden zijn en de commissie Europese Zaken hierover op korte termijn te informeren.

Evalueer de werkwijze van de commissie voorafgaand aan de volgende verkiezingen

Deze brief is voorgekomen uit een evaluatie van de werkwijze van de commissie Europese Zaken. Het zou goed zijn als dit niet bij een eenmalige exercitie blijft, maar als met enige regelmaat de effectiviteit van de werkwijze wordt beoordeeld. Een logisch moment daarvoor is voorafgaand aan de volgende verkiezingen, zodat een commissie Europese Zaken in nieuwe samenstelling kan profiteren van de getrokken lessen.

Tot slot merk ik op dat er nog een drietal actiepunten lopen die voortvloeien uit het rapporteurschap EU-informatievoorziening 2016 van het lid Omtzigt. Het betreft het raadplegen van deskundigen over vertrouwelijke EU-informatie, een op 6 maart 2017 aan de Kamer aangeboden advies van de parlementair advocaat over de rechtmatigheid van Europese geheimhoudingsregels en een adviesaanvraag bij de Europese Commissie voor Democratie door Recht (de Venetië-Commissie) inzake parlementaire betrokkenheid bij Europese besluitvorming. Over dit laatste ontvangt u binnenkort een uitgewerkt aanvraagvoorstel.

Ik wens u veel succes bij de uitvoering van uw taken als voorzitter en leden van de commissie Europese Zaken.

Met vriendelijke groet,

De voorzitter van de commissie Europese Zaken,

Mr. M. Azmani